

ПРЕДМЕТ: МОДЕЛ ШЕМЕ ЗА КОНТИНУИРАНУ ПРОФЕСИОНАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ АДВОКАТА, КОЈИ ЈЕ САЧИНИО ССВЕ

УВОД

Континуирана едукација је од великог значаја за адвокате и њихове клијенте. За све који траже правни савет, од великог је значаја да њихов адвокат буде упознат са најновијим информацијама и достигнућима у области права којом се бави. ССВЕ је препознао овај значај и стога заступа став да сви адвокати треба да учествују у програмима континуиране професионалне едукације коју треба да развијају адвокатске коморе на њихов специфичан начин и /или кроз правила о континуираној едукацији.

За време Пленарне седнице, у новембру 2003. ССВЕ је прихватио „Препоруке за континуирану едукацију“ са циљем да помогне члановима да постигну циљеве ове едукације. У том смислу ССВЕ наставља подршку својим чланицама тако што предлаже да прихвате модел шеме континуиране едукације, која је доступна свим чланицама.

Ова шема нити је затворена, нити обавезна за земље чланице ССВЕ. Она служи као пример оним адвокатским коморама у земљама чланицама ССВЕ, које су надлежне да уведу програме континуиране едукације на својој територији. Ова шема нуди оквир за развој водича или правила за континуирану едукацију која се односе на поједине националне територије. Пример појединих правила која се тренутно примењују у адвокатским коморама и удружењима правника неколико европских земаља, могу бити пронађени на website-у ССВЕ под насловом „Шема континуиране професионалне едукације“. Овај модел је усвојен на Пленарној седници ССВЕ 24/25.11.2006.

ЧЛАН 1.

Дефиниција:

А Адвокат: његов положај и задатак регулисан је одредбама Закона о адвокатури једнако као и одредбом члана 3 Директиве Савета Европе: према којој адвокат представља лице које је уписано у именик адвоката адвокатске коморе.

Садржај ове одредбе Закона је различит од земље до земље. У највећем броју случајева постоји Закон о адвокатури који установљава адвокатуру као професију, на начин како је то учињено Директивом Савета Европе. Друга могућност која постоји нас враћа на појам „листа адвоката“, која је предвиђена у члану 2, тачка 1 Директиве 98/5 Савета Европе.

Б Адвокатска комора или Удружење правника представљају професионална удружења одговорна за управљање и утврђивање правила рада адвоката.

В Институције за едукацију: Институција представља организацију која пружа, организује појединачне курсеве ради обуке лица у појединим областима.

У највећем броју земаља које имају програме континуиране професионалне едукације, ортачка адвокатска друштва су препозната као образовне институције.

Г Обавеза едукације може бити испуњена уколико адвокат освоји одређени број поена које стиче ако поступа на један од следећих начина:

1. Похађање курсева за стицање професионалних вештина, које организује професионална институција и од којих адвокат добија доказ да је прошао комплетну едукацију, положио одговарајући испит на крају исте са успехом.

Адвокатске коморе и удружења правника треба да дефинишу однос између броја часова едукације и броја поена који се тиме добија (на пр: 1 сат едукације = 1 поен). У неким земљама, адвокатске коморе и удружења правника признају само оне едукације за стицање поена, које су организоване од оних образовних институција које признаје адвокатска комора. У неким од земаља, проценат тих поена је у повезаности са врстама институција. Уколико систем познаје образовне институције на начин како су наведене, потребно је посебним чланом у овој шеми (или допунском шемом) треба предвидети и правила за њихово признавање (квалитет едукације, оцена курсева, праћење едукације итд). Адвокатске коморе могу да одлуче да ретроактивно признају одређени број поена за спроведену едукацију. Такве шеме треба да омогуће истовремено признавање образовних институција у најширој могућој мери, како би се избегла преклапања у признавању овлашћења појединим образовним институцијама. Још једна тачка важна за разматрање код заједничког признавања институција за континуирану едукацију је могућност спровођења ове едукације у иностранству, од стране институција ЕУ или на европском економском подручју.

2. Добијање поена по основу стечених професионалних вештина, у име институције коју признаје адвокатска комора или удружење правника.

И у овом случају, адвокатска комора мора да дефинише однос између броја часова и броја поена.

3. Објављивање радова из различитих области права.

Следећи квалитативни захтев је да ови радови морају бити дефинисани одређеним правилима као што су дужина чланка (број речи), врста часописа итд. То значи да адвокат који објављује чланке из области права у медицинском часопису, такође може да освоји одређени број поена. Није препоручљиво да се поени стичу на бази броја сати који су утрошени за писање чланка.

4. Спровођење било ког другог облика едукације који је утврђен од стране адвокатске коморе, који може али не мора бити спроведен под одређеним условима и који испуњава норме за едукативне курсеве са циљем стицања професионалних вештина адвоката.

Ова одредба омогућава адвокатским коморама да, поред активности из напред наведених тачака, предвиде и неке друге, као што су дописно учење, едукација у иностранству, наставна делатност у образовним институцијама изван оних које су наведене под тачком 2, учешће у одређеним групама или кроз самосталну обуку. Ова област може бити развијена кроз различите облике специфичне едукације, која мора бити установљена као таква и која постоји у Енглеској и Велсу или у Холандији, као признати облик едукације.

ЧЛАН 2.

Шема за едукацију мора да се односи на све адвокате.

Обавеза едукације почиње након уписа у именик адвоката и онда када било који облик едукације буде извршен. Ова шема се односи на спроведене програме едукације. Адвокатске коморе могу да размотре могућност увођења едукација кроз различите фазе (на пр: која почиње за новоуписане адвокате). Адвокати који су уписани у именик адвоката, али суштински не обављају ту делатност, могу бити искључени из обавезне едукације.

ЧЛАН 3.

А Адвокат мора да оствари одређени број поена у току године (на пр: 16)

Број поена утврђује адвокатска комора годишње или на бази појединачне дипломе. Адвокатска комора мође да изабере и дуђи период од једне године за остваривање потребног

броја поена, на пример број поена или сати едукације у периоду од три године или неком другом периоду.

Б Напред наведена обавеза треба да буде смањена пропорционално, уколико се адвокат овим послом бави краће од 11 месеци у години.

Ова одредба омогућава флексибилност у испуњавању обавезне едукације од стране адвоката, који се током године упишу или заврше приправнички стаж.

В Одређени број поена треба да буде остварен кроз правну едукацију, укључујући едукацију у области права ЕУ, професионалне етике и професионалних вештина.

Препорука ССВЕ из 2003. помиње да адвокат треба такође да похађа курсеве из европског права, професионалне етике и професионалних вештина. Овај захтев може бити прилагођен специфичним потребама у одређеној земљи.

Г Максимални број поена које адвокат може да стекне кроз активности у области едукације напред наведене, мора бити повезан и усаглашен са претходним одредбама.

Д Адвокат који оствари већи број поена може бити изузет из ове обавезе у наредном периоду.

Основно је да адвокат учествује у професионалном тренингу редовно годишње. Како је ипак могуће да адвокат оствари учешће у већем броју тренинга због различитог интензитета и њиховог квалитета, може да стекне и већи број поена од потребних. У том случају адвокатска комора може да допусти дасе „вишак поена“ пренесе у наредни период. Адвокатска комора такође може да ограничи број поена и период њихове важности, односно до када се преноси њихова важност. Оно што је нужно је да систем буде јасно објашњен, разумљив и једноставан за примену, тако да се може лако и тачно примењивати.

ЧЛАН 4.

Адвокат може да захтева изузетак од целокупног или појединих делова континуиране едукације која је утврђена као обавеза, а по претходно утврђеним околностима.

Адвокатска комора може да утврди посебна правила која се односе на изузетке. Могуће је утврдити услове који су правични, а који адвоката ослобађају ове обавезе (на пр: здравствени разлози у дужем временском периоду).

ЧЛАН 5.

Адвокат је обавезан да води евиденцију остварених поена у току едукације и да чува доказе, сертификате или потврде о положеним испитима. Од адвоката може бити тражено да у поступку контроле стави на увид напред наведене доказе.

Различите земље имају различите системе провере испуњавања обавезе континуиране професионалне едукације. Адвокатске коморе могу да утврде рокове чувања наведене документације, а један од могућих облика чувања је централни регистар или систем контроле случајним узорком, који може бити вршен путем регистрације код образовне институције или у каснијим случајевима када то не представља проблем и код прекограничне активности адвоката.

ЧЛАН 6.

Овим чланом треба да буде регулисана дисциплинска одговорност када адвокат не испуни ову обавезу. Коначни текст зависи од Кодекса професионалне етике и система дисциплинске одговорности адвоката, који је различит у земљама чланицама. Ово може бити и општа одредба о дисциплинској одговорности у Закону о адвокатури.